

Archiwum i Muzeum Fundacji na im. krajowej
oraz Wojskowej Służby Polek
97-100 Toruń, ul. Poczterna 93, tel. 0048 56 65 22 186
e-mail: fapak@wp.pl; www.zawacka.pl

MEMORIAŁ

Generał Marii Wittek

11.04.2019

KLIMCZAK WIEŚLANA

z d. RZEKA

ps. "ŚLANA"

Historię wyjątkową
tworzył M. Kępczyński
SZERK - Puznał
06.11.2019

4966/NSK

SPIS ZAWARTOŚCI
TECZKI

Klimczak.. Niemiana.. z d. Rzeska.....

ps. "Tama".....

.H.K. NARZAWA..... T. 4966/NSK

I./1. Relacja

I./2. Dokumenty (sensu stricto) dotyczące relatora

I./3. Inne materiały dokumentacyjne dotyczące relatora

II. Materiały uzupełniające relację

III./1. Materiały dotyczące rodziny relatora

III./2. Materiały dotyczące ogólnie okresu sprzed 1939 r.

III./3. Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945)

III./4. Materiały dotyczące ogólnie okresu po 1945

III./5. Inne ...

IV. Korespondencja

.....

.....

.....

V. Nazwiskowe karty informacyjne ✓

VI. Fotografie

I / 2 Dokumenty (zaimu smicko) obotyprae relatora.

- Zosmiadzenie Pełnomocnika Zarządu Głównego PCK na Okręg Warmoski,
Warszawa 30 IX 1944
- Pośmiadzenie Świadka Michalska Hanna i Kozimiera „Zucha”,
Poznań 13 II 1974
- Pośmiadzenie Świadka Dr. med. Stanisława Cepińskiego,
Poznań 23 X 1975.
- Zosmiadzenie Nr. 031445 z Zarządu Wojewódzkiego Związku
Bojowników o Wolność i Demokrację, Poznań 2 III 1976.
- Deklaracja Wreniany Klimczak do uczestnictwa w
Stowarzyszeniu Żołnierzy Armii Krajowej, 2 III 1993
- Opieranie Komisji Neryfikacyjnej SZAK Okręgu Wlkp w Poznaniu,
Poznań 22 IV 1993

O d p i s

POLNISCHES ROTES KREUZ
Warschau
POLSKI CZERWONY KRZYŻ
Warszawa

Warschau, den 30 IX 1944r.
Warszawa, dn.

B e s c h e i n i g u n g

Ich bestätige hiermit, dass Herr /Frau/ Rzeska Wiesława
geb. 10 März 1921 wohn. in Warschau ständig
zur Zeit ist in Polnischen Roten Kreuz als Krankenschwester
ständig beschäftigt.
Ich bitte die Militär und Zivilbehörde dem /der/ Obengenannte
behilflich zu sein.
Die Bescheinigung ist bis 31. Dezember 1944 gültig.
Der /die/ Obengenannte hat Armbinde PRK Nr 469 bekommen.

Z a ś w i a d c z e n i e

Zaświadczam, że p. Rzeska Wiesława ur. 10 marca 1921
zam. w Warszawie stale przy ul. _____ obecnie jest stale
zatrudniony/a/ w Polskim Czerwonym Krzyżu w charakterze _____
Władze wojskowe i cywilne proszone są o okazywanie wymienionej
pomocy w razie potrzeby.
Zaświadczenie ważne do dnia 31 grudnia 1944r.
Wydane opaskę PCK Nr. 468

Der Beauftragte des Hauptvorstandes des PRK im Distrikt
Warschau

Pełnomocnik Zarządu Głównego PCK na Okręg Warszawski

Al. Lewandowski

w/z

/-/ podpis nieczytelny

Pieczęć okrągła
z emblematem Czerwonego Krzyża
Napis na pieczęci okrągłej
- PEŁNOMOCNIK ZARZ. GŁÓWN. P.C.K.
na Okręg Warszawski

Zgodność z oryginałem

Poznań, dnia 2. 04. 1990.

Kierownik Sekretariatu

Maćkowiak Kazimiera "Liuta"
Poznań, ul

Poznań 13 luty 1974r.

harcerka, na terenie W-wy od września 1939 w śl. łączności
i dalej w czasie okupacji do końca Powstania Warszawskiego w Oddz. Łącz.
Okr. Warsz. ZWZ - AK.

FW 1995670 30.3.63 KMO Poznań

ze ob. Wiesława Rzeska-Klimczak córka Franciszka-Zofii
ur. 10 marca 1921r. w Poznaniu

jest mi znana od grudnia 1940r. do końca Powstania Warszawskiego 1944r.
na terenie Warszawy w konspiracyjnej służbie sanitarnej.

W czasie Powstania Warszawskiego zetknęłam się kilkakrotnie z Wiesławą
w Szpitalu Powstańczym przy ul. Koszykowej, gdzie pełniła służbę sanitarską.
Następnie spotkałam ją w Szpitalu Powstańczym PCK, przy ul.
Jaworzyńskiej we wrześniu gdzie przetransportowana została po kontuzji
kręgosłupa z ul. Koszykowej.

Leg. ZBoWiD Nr 25136 wydanej przez Okręg w Poznaniu

Michalska Hanna
Poznań ul.

Poznań dnia 23.04.74

pielęgniarka-przełożona szpitala powstańczego PCK w Warszawie
przy ul. Jaworzyńskiej w czasie trwania powstania warszawskiego

dowód 1924723 z dnia 16.01.68 KMO Poznań

ze ob. Wiesława Rzeska-Klimczak córka Franciszka-Zofii
ur. 10 marca 1921 r. w Poznaniu

jest mi znana od 2 sierpnia 1944r jako sanitariuszka szpitala powstań-
czego PCK w Warszawie przy ul. Jaworzyńskiej

od 2 sierpnia 1944r. w czasie powstania warszawskiego Ob. Rzeska-Klimczak
pracowała w charakterze sanitariuszki w w/w szpitalu powstańczym.
W końcu sierpnia 1944 została oddelegowana do szpitala powstańczego
przy ul. Koszykowej. Około połowy września 1944 szpital ten został
zbombardowany i Rzeska przetransportowana została jako ranna do szpit.
przy ul. Jaworzyńskiej, gdzie przebywała do końca powstania. Razem z tym
szpitalem ewakuowana została w III dekadzie października do Krakowa
na ul. Grzegorzecą, gdzie przebywała do listopada 1944r.

Zgodność odpisu z oryginałem
poświadczam

Poznań, data

2.04.1974

Kierownik Sekretariatu

Dr med. Stanisław Cegliński
Poznań, Świerczewskiego 17 m.
tel./fon 431-63

Poznań, dnia 23 października 1975 r.

P o ś w i a d c z e n i e
=====

Poświadczam, że ob. Wiesławę Klimczak z domu Rzeżką, urodzoną 10.3.1921r., obecnie zamieszkałą w Poznaniu, ul. poznańem w Warszawie w roku 1940.

*poprawił ten
kawałek*

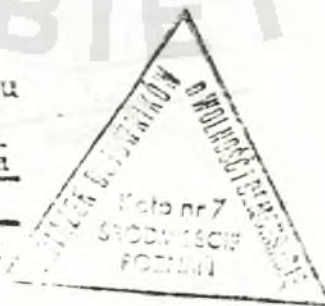
W okresie Powstania Warszawskiego wymieniona pełniła funkcję pielęgniarki ~~P.C.K.~~ K i pracowała w Szpitalu P.C.K. na ulicy Koszykowej. We wrześniu 1944r. artyleryjski pocisk kolejowy trafił w budynek szpitala. Ob. Wiesława Rzeżka była wówczas zasypana gruzami i po wydobyciu jej w stanie nieprzytomnym przetransportowano ją do Szpitala P.C.K. na ul. Jaworzyńskiej.

Zwołane konsylium, składające się z chirurga płk.W.P. dr Bętkowskiego, internisty Dr Włodzimerza Smolińskiego oraz niżej podpisanego stwierdzono - uszkodzenie kręgosłupa okolicy lędźwiowo - krzyżowej powikłane niedowładem kończyn dolnych, zaburzenia w krążeniu krwi z powodu choroby serca.

Do czasu upadku Powstania Warszawskiego oraz po powrocie do Poznania wymieniona była w mojej opiece lekarskiej do 1948r., przeprowadzając leczenie w Zakładzie Przyrodoleczniczym przy Al. Marcinkowskiego. Stopniowo osiągnięta poprawa pozwoliła chorzej na pracę zawodową. Wówczas mogła ona korzystać już z przysługującego leczenia jako ubezpieczonej.

Poświadczenie wystawiam na życzenie ob. Wiesławy Klimczak i do jej rąk celem przedłożenia Komisji Weryfikacyjnej Związku Bojowników o Wolność i Demokrację w Poznaniu.

Z zgodnością odpisu
z oryginałem
Spisano w Zakładzie Kobiety
w Poznaniu
w dniu
wł. Ciechanowski

Cegliński
Dr med. Stanisław Cegliński
Poznań, Świerczewskiego 17 m.
tel./fon 431-61

Poznań, ul. Adyńska 1a
Tel. 581-61 Skrytka poczt. 176
62-967 Poznań

Repertorium A.I nr 16818 . . . 175

Poświadczam, że drugostronny podpis uznaję za swój własny
w mojej obecności w Państwowym Biurze Notarialnym w Poznaniu - -
osobiście mi znany Stanisław C e g l i Ń s k i , zamieszkały
w Poznaniu, przy ulicy Świeroszewskiego nr 17 m. 7. - - - -

Pobrano: - - - - -
a/ opłatę skarbową z § 12 rozporządzenia o opłatach
skarbowych. 10,-zł
b/ opłatę notarialną z § 21 rozporządzenia o opłatach
notarialnych. 30,-zł
razem: 40,-zł

Poznań, dnia trzeciego grudnia tysiąc dziewięćset siedem-
dziesiątego piątego roku /3.12.1975/.

[Handwritten signature]
Wolfgang Żmudziński/
notariusz

Za zgodność odpisu
z oryginałem
dnia 3.12.1975
[Signature]
Podpis

* ZWIĄZEK BOJOWNIKÓW O WOLNOŚĆ
I DEMOKRACJĘ
ZARZĄD WOJEWÓDZKI

w Poznaniu

ZASWIADCZENIE № 031445

Zarząd Wojewódzki Związku Bojowników o Wolność i Demokrację stwierdza, że

Obywatel [ka] Wiesława Klimczak
[imię i nazwisko]

~~syn~~ [córka] Franciszka urodzony [a]

10 marca 1921 r. w Poznań
[dzień, miesiąc, rok] [miejscowość]

zamieszkały [a] w 61-816 Poznań, ul.

— jest członkiem zwyczajnym ZBoWiD, nr legitymacji * 28747

~~— odpowiada warunkom uprawniającym do członkostwa ZBoWiD*~~

Zaswiadczenie jest dokumentem stwierdzającym prawo do korzystania ze świadczeń określonych w Ustawie z dnia 23 października 1975 r. „o dalszym zwiększeniu świadczeń dla kombatanów i więźniów obozów koncentracyjnych”, [Dz. U. Nr 34, poz. 186].

Jednocześnie stwierdza się, że w rozumieniu przepisów art. 8 tej Ustawy do okresu zatrudnienia wymienionemu [nej] zalicza się następujące okresy działalności kombatanckiej oraz okresy uwięzienia w hitlerowskich obozach koncentracyjnych:

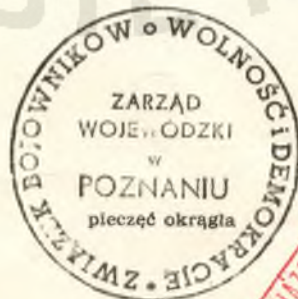
działalności w Ruchu Oporu od 2 sierpnia 1944 r. do 20 września 1944 r.

[rodzaj działalności okres od — do]

Sekretarz
Zarządu Wojewódzkiego ZBoWiD

(Stefan Majchrzak)

podpis Sekretarza Zarządu
Wojewódzkiego ZBoWiD
i pieczęć służbowa

Łącznie m-cy 2

PRESES

Zarządu Wojewódzkiego ZBoWiD

mgr Marian Jakubowicz

podpis Prezesa Zarządu
Wojewódzkiego ZBoWiD
i pieczęć służbowa

Za zgodność odpisu
z oryginałem
dnia 17. MAR 1976

Przez Zarząd Koła
„ŚRÓDMIEŚCIE”

Wł. Ciechanowski

Poznań, dnia 2 marca 1976 roku

* niepotrzebne skreślić

Wzór Nr 1

zam. 107/Wa CZG 2782 16. XII. 75 r. 1000 Dł. a 200 k.

okręg.....Kolo, Srodowisko.....

DEKLARACJA

Zpłaszam uczestnictwo w Stowarzyszeniu Żołnierzy Armii Krajowej i zobowiązuję się do przestrzegania Statutu Stowarzyszenia.

data 2.03.1993r. Wiesława Klimczak Wiesława Klimczak

adres 61-816 Poznan / imię i nazwisko / podpis /

telefon

ARKIWSZ EWIDENCYJNY

1. Nazwisko i imię KLIMCZAK WIESŁAWA / literami drukowanymi /
2. Dla mężatek nazwisko panieńskie RZEŚKA
3. Data i miejsce urodzenia 10.03.1921r. Poznan
4. Imiona rodziców FRANCISZEK ZOFIA
5. Pseudonimy "STAWA"
6. Data wstąpienia do :
 - a. SZP
 - b. ZWZ-AK maj 1940r. Szpital Wjazdowski
 - c. Organizacje sepolone, podporządkowane, współdziałające
7. Przydział organizacyjny w Powstaniu - Zgrupowanie Warszawa Śródmieście
Południe - d-ca "Radwan" - sanitariusz szpital Powstańcy AK
przy ul. Koszykowej - d-ca sanitarna "Marta"
/ nr. okręg, inspektorat, obwód, rejon, placówka, oddział, pluton, kompania, batalion, pułk, brygada, dywizja lub inny rodzaj działalności /
8. Odznaczenia uzyskane w AK Powstańcy Kręsi Warszawski - 1983, miesiąc nr. 48-33-29K 29.06.83
/ nr leg. i data wytworzenia, przez kogo nadane /

Związek Powstańców Warszawskich czołvek zwycięzcy
nr 75

Księgika nr. 12600 INWALIDY WOJENNEGO z dn. 14.12.1987r.
I grupa - III grupa wojenna

9. Inne odznaczenia

/ nr leg. i data wystawienia, przez kogo nadane /

10. Przebieg służby /czasokres, nazwa, funkcje/:

a. do 1939r. *uczeń*

b. SZP, ZWZ-AK *Szpital Wjazdowski - szpital sanitarny*
ptk. dr. Betkowskiego - Powstanie - Szpital Powstańcy AK przy Koszykowej
Sanitariusz

c. P.S.Z. na Zachodzie

11. Karta kombatantska /nr, data wystawienia, przez kogo wydana/

14.11.1984 nr: 017.8248 - Związek Bojowników o Wolność i Demokrację

12. Represjonowany / rodzaj / :

a. 1.IX.1939r. - 15.I.1945r.

b. Po 15.I.1945r.

Wiarygodność powyższych danych potwierdzam podpisem

Wienawa Klucarski

KOMISJA WERYFIKACYJNA

SZLAK

Środowiska „Syrena”

/ Kola „Środowiska” /

Potwierdzam się dane z niniejszej deklaracji i posiadanie do użytko-

nia uprawnień członkowskich Stowarzyszenia Żołnierzy Armii Krajowej
poza brakielem nr. leg. WKP i oświadczeń sączedkow o udz. w komisji (szczegółowe)
udział w Powst. WCPZ - egzystny i w wykazie „Szpitala powstańcy w wy” i w wykazie
miejsceowość, data

Nazwisko i imię

pseudonim

Poznań 1993-03-16

Jan Podchorąży - „Kryzys”
Franciszek „Kromyński” i „Zuch”
przy Koszykowej „Boczkowski”

[Signature]
[Signature]

Przyjęty w poczet członków zwyczajnych Stowarzyszenia Żołnierzy
Armii Krajowej

/ nr ewidencyjny, miejscowość, data /

ZARZĄD ODRĘGU

Nazwisko i imię

pseudonim

1.
2.
3.

**ORZECZENIE KOMISJI WERYFIKACYJNEJ
ŚWIATOWEGO ZWIĄZKU ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
OKRĘG WIELKOPOLSKA W POZNANIU**

Komisja działając na podstawie Statutu Ś.Zw.Z.AK i obowiązującego regulaminu przyjmowania członków

dnia 22 kwietnia 1993 r. rozpatrzyła deklarację
 Kol. WIESEŁWA KLIMCZAK pseud. SETH
 Nr FRANCISKA 20FII ur. 10 marca 1927 r.
 w POZNANIU zam. 61816 POZNAŃ

i na podstawie przedłożonych dokumentów oraz po zapoznaniu się z opinią Środowiska ORZEKA uznać, że w/wym. spełnia warunki przynależności do Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w charakterze członka zwyczajnego i ustala następujące okresy działalności kombatanckiej:

1. AK OKRĘG WARSZAWSKI od 2.08.1944 do 20.09.1944
2. POUSTANIE WARSZAWSKIE od do
3. od do

UZASADNIENIE

UDZIAŁ W POUSTANIU WARSZAWSKIM U SEREGACH
ARMII KRAJOWEJ - W STALOWO OPAKOWO I LEG. POWSTAŃCZO
KRYWIA WARSZAWSKIEGO ORAZ CIESWIADZENIE NR 31445
6.200410

Podpisy Komisji Weryfikacyjnej:

1. Przewodniczący -
2. Członkowie -

1. Kaczyńska
2. Podonowski
3. Skomczynski
4. Pomian

Poznań, 22.04 1993 r.

DECYZJA

**PREZYDIUM ZARZĄDU ŚWIATOWEGO ZWIĄZKU ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
OKRĘG WIELKOPOLSKA W POZNANIU**

Po zapoznaniu się z orzeczeniem Komisji Weryfikacyjnej Ś.Zw.Z. AK Okr. Wielkopolska z dnia 04 1993 r. Prezydium postanawia przyjąć w szeregi członków zwyczajnych Związku

Kol. WIESEŁWA KLIMCZAK s. FRANCISKA i LOFII

Nr ewid. _____

Poznań, dnia 2

SEKRETARZ ZARZĄDU
 DRUK OMP UW 500/92 NR 196 MM

PREZES ZARZĄDU

2399

ORZECZENIE KOMISJI WERYFIKACYJNEJ
ŚWIATOWEGO ZWIĄZKU ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
OKRĘG WIELKOPOLSKA W POZNANIU

Komito: P.N.O. 1.01.01.01
nr 23513-6438-132

Komisja działając na podstawie Statutu Ś.Zw.Ż.AK i obowiązującego regulaminu przyjmowania członków

dnia 22 kwietnia..... 1993 r. rozpatrzyła deklarację

Kol. Wiesława KLIMCZAK..... pseud. "Sława"
s/c Franciszek i Zofia..... ur. 10 marca..... 1921... r.
w Poznaniu..... zam. w Poznaniu 61-816,

i na podstawie przedłożonych dokumentów oraz po zapoznaniu się z opinią Środowiska ORZEKA uznać, że w/wym. spełnia warunki przynależności do Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w charakterze członka zwyczajnego i ustala następujące okresy działalności kombatanckiej:

1. AK Okręg Warszawa..... od 2.VIII.1944 do 20.IX.1944 r.
2. Powstanie Warszawskie..... od do
3. od do

UZASADNIENIE

Udział w Powstaniu Warszawskim w szeregach Armii Krajowej ustalono w oparciu o legitymację powstańczą Krzyża Warszawskiego oraz zaświadczenie Nr 31445 b. ZBOWiDu.

Podpisy Komisji Weryfikacyjnej:

1. Przewodniczący -
2. Członkowie -

1. Indyjska
2. Podonowski
3. Szromczyński
4. Pomian

[Handwritten signatures]

Poznań, 22 kwietnia... 1993 r.

DECYZJA

PREZYDIUM ZARZĄDU ŚWIATOWEGO ZWIĄZKU ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
OKRĘG WIELKOPOLSKA W POZNANIU

Po zapoznaniu się z orzeczeniem Komisji Weryfikacyjnej Ś.Zw.Ż.AK Okr. Wielkopolska z dnia 22 kwietnia 1993 r. Prezydium postanawia przyjąć w szeregi członków zwyczajnych Związku

Kol. Wiesławę KLIMCZAK s. Franciszka i Zofii

Nr ewid. 2399
Poznań, dnia 22 kwietnia 1993 r.

SEKRETARZ ZARZĄDU

DRUK OMP UW 500/92 NR 196 MM mgr Urszula Hoffmann

PREZES
Zarządu Okręgu Wielkopolska
mgr. mjr. Stefan Jankowski
PREZES ZARZĄDU

I/3 Inne materiały dotyczące rezerw.

- Wniosek o potwierdzenie tytułu „Weteran Walk o Wolność i Niepodległość Ojczyzny”
- Śmiatany dwipasek żołnierski AK Łopka Okręgu Wlkp. Komisja Okręgowa: Amarski, Wniosek Wiesławy Klimczak o przywrócenie patentu, Pasaż 13 II dod.

2399

Załącznik do Regulaminu

WNIOSEK

o potwierdzenie tytułu: „Weteran Walk o Wolność i Niepodległość Ojczyzny”

KLIMCZAK		WIEŚŁAWA, ZOFIA	FRANCISZEK
nazwisko		imiona	imię ojca
POZNAN		377176/346 P	PESEL
miejsce urodzenia		Nr legitymacji Odznaki Pamiątkowej Weteran Walk o Niepodległość	
61-816	Poznań		
kod	mięscowość	ulica i numer domu	
377176 art.1/2/3/-		Armia Krajowa	
nr zaświadczenia o uprawnieniach kombatanckich, z podaniem podstawy prawnej (artykuł ustawy)		nazwa formacji zbrojnej z lat 1939-56	
Szeregowy			
		aktualny stopień wojskowy, data i przez kogo nadany	
Krzyż Armii Krajowej, Warsz. Krzyż Powst., Krzyż Kaw. O.O. Polski, Med. za Warszawę 1939-1945 r., Odzn. "Akcja Burza", Odzn. Weterana Walk o Niepodległość.			
posiadane ordery i odznaczenia			
Świat. Zw. Żołn. Armii Krajowej.			
przynależność do organizacji kombatanckiej			
Wiesława Klimczak			
podpis wnioskodawcy			
decyzja UdsKiOR			

Warszawa, dnia

wniosek wypełniać pismem maszynowym
lub ręcznym drukowanym

Konarski Wyszczelony
g

ŚWIATOWY ZWIĄZEK
ŻOŁNIERZY ARMII KRAJOWEJ
ŚRODOWISKO WARSZAWSKIE
"Sirena"
Poznań, Al. Niepodległości 18, pok. 331

SZŻAK Okręg Wlkp.

23.2.01

209/2001

Poznań dn. 23.02.2001 r.

2399

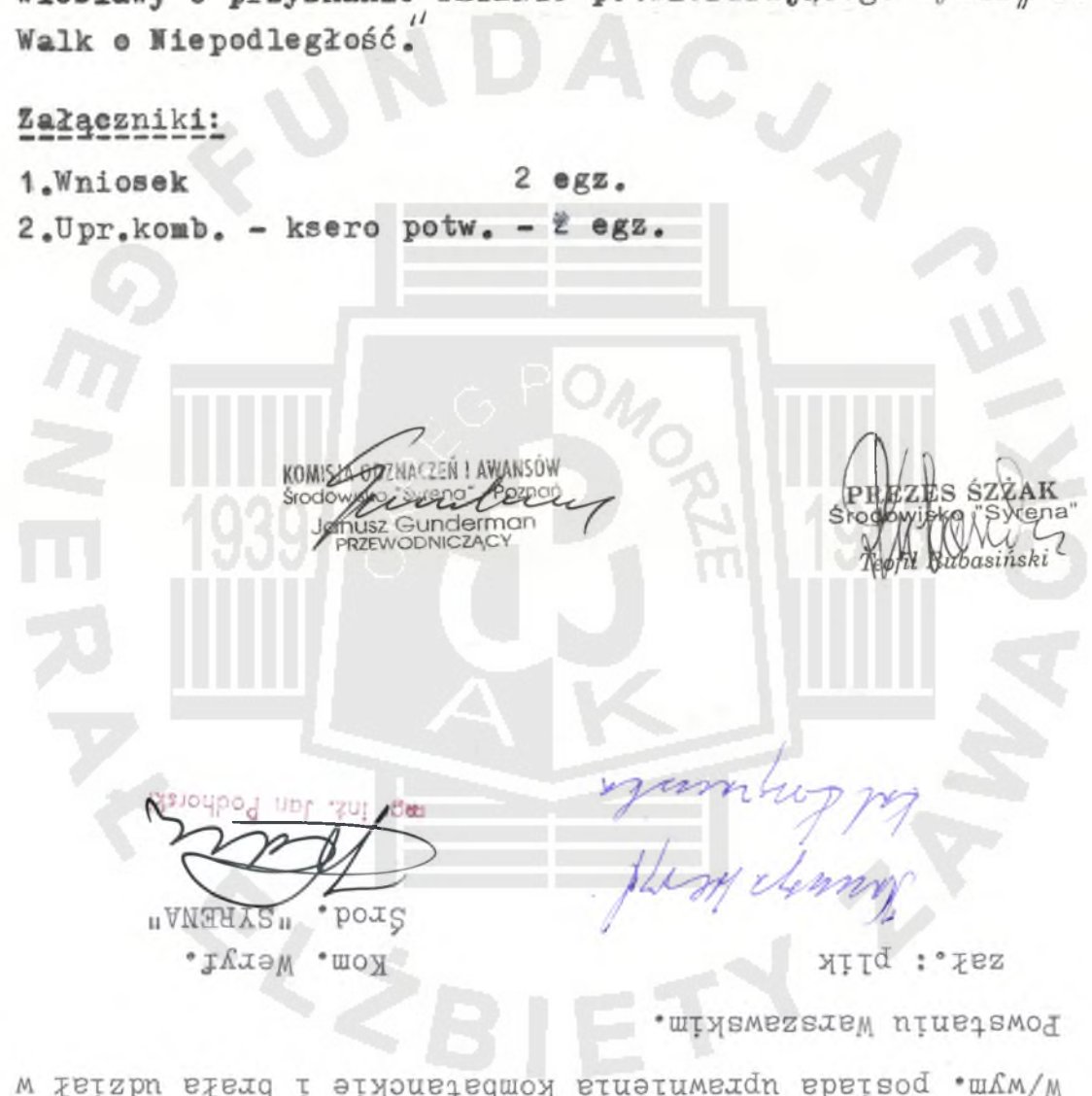
L.dz. *143/2001*

Światowy Związek Żołnierzy A.K.
Zarząd Okręgu Wlkp.
Komisja Odznaczeń i Awansów

W załączeniu przesyłamy wniosek kol. Klimczak
Wiesław o przyznanie PATENTU potwierdzającego tytuł „Weterana
Walk o Niepodległość.”

Załączniki:

- 1. Wniosek 2 egz.
- 2. Upr. komb. - ksero potw. - 2 egz.

KOMISJA ODZNACZEŃ I AWANSÓW
Środowisko "Sirena" Poznań
Janusz Gunderman
PRZEWODNICZĄCY

PREZES SZŻAK
Środowisko "Sirena"
Teofil Kubasiński

Janusz Gunderman
mgr inż. Jan Podhorski
Kom. Weryf.
Środ. "SIRENA"

Kol. Klimczak
Wyszczelony

W/wym. posiada uprawnienia kombatanckie i brała udział w
Powstaniu Warszawskim.
zak.: plik
W załączeniu przekazujemy deklarację p. Wiesław Klimczak.

Komisja Weryfikacyjna
SZŻAK Okręg "Wielkopolska"
w/m

Poznań 1993 - 04 - 05

14.4.03
22.13.93
SZŻAK Okręg Wlkp.

202
Wyszczelony
Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej
Okręg Wielkopolski
ul. Niepodległości 18, pok. 331
Poznań 60-114

III / 3 Materiały dotyczące ogólnie okresu okupacji (1939-1945)

- "Przegląd Lekarski" Rok XXVI Ściana II Nr 1, 1970, s. 113; ¹²⁰ Biłkoz Michał
"Z historii służby zdrowia Wurmory-bieluiebur u powstaniu wermankim."

ksiazka 4.1.3.1

*Drogi koleżaneco P. Włodawie K. Murak
w dowód przyjęcia autor*

PRZEGLĄD LEKARSKI
Rok XXVI Seria II Nr 1 1970 str. 113

MICHAŁ BIAŁOKOZ

Poznań

Z historii służby zdrowia Warszawy-Sródmieścia w powstaniu warszawskim

Bogate piśmiennictwo dotyczące powstania warszawskiego dość wyczerpująco informuje o przebiegu działań wojennych, o ich tle politycznym, o sytuacji ludności Warszawy w tych tragicznych miesiącach itd. Zagadnienia lekarskie powstania rozwijają się w tej literaturze, a także są przedmiotem odrębnych opracowań, które uwzględniono między innymi w „Polskiej bibliografii lekarskiej” prof. Konopki, w powielanym miesięczniku „Przeгляд piśmiennictwa lekarskiego polskiego” i w informacjach bibliograficznych publikowanych w dziale „Oceny” w „Przeglądzie Lekarskim — Oświecim”. Znany jest więc związek przyczynowy między niedostatecznym przygotowaniem powstania, stopniowym pogarszaniem się jego sytuacji, brakiem wody, światła elektrycznego, materiałów opatrunkowych, leków i żywności a sprawami sanitarnomedycznymi, na które ujemny wpływ wywarło zbyt szczupłe zaopatrzenie, jak również bezpośredni kontakt z działaniami nieprzyjaciela.

Podjmując szkic działalności służby zdrowia w dzielnicy Warszawa-Sródmieście, nie można unikać między innymi trudności z ustaleniem umiejscowienia części placówek na planie dzisiejszej Warszawy, która po zupełnym zniszczeniu została całkowicie przebudowana. Ponadto prawie wszystkie placówki, o których będzie mowa, były improwizowane, zakładane w domach mieszkalnych i to często zupełnie przypadkowo. Można było zapamiętać

1

*Drogi koleżaneco P. Włodawie K. Murak
w dowód przyjęcia autor*

PRZEGLĄD LEKARSKI
Rok XXVI Seria II Nr 1 1970 str. 120

MICHAŁ BIAŁOKOZ

Poznań

Ewakuacja niektórych szpitali po kapitulacji powstania warszawskiego

Jak wiadomo, natychmiast po kapitulacji powstania warszawskiego część żołnierzy AK wraz ze sztabem udała się do niewoli z wyjątkiem kilku jednostek AK, które pozostały w Warszawie zgodnie z umową w celu zapewnienia ładu i bezpieczeństwa na terenie miasta. Rozpoczęła się masowa ewakuacja mieszkańców, która została szczegółowo omówiona w licznych pozycjach znanego piśmiennictwa. Dnia 4 października 1944 roku zakończyło się masowe wyjście ludności Warszawy. Pozostały placówki służby zdrowia wraz z chorymi, rannymi i personelem oraz znajdujący się w poszczególnych domach ludzie niezdolni do marszu: chorzy, starcy, kaleki. Domy opustoszały. Szpitale znacznie poszerzyły swą powierzchnię. Wielu żołnierzy nie ujawniło się i pozostało w szpitalach lub zgłosiło się do nich jako chorzy, bądź personel. Zaczęli się też pojawiać ukryci do tej pory Żydzi, których włączaliśmy do stanu chorych lub stanu personelu służby zdrowia. Wystawiliśmy legitymacje PCK w celu zapewnienia bezpieczeństwa.

Tymczasem Polski Czerwony Krzyż przeprowadził rokowania z władzami niemieckimi dotyczące ewakuacji szpitali i punktów sanitarnych PCK (wszystkie już nosiły tę nazwę) wraz z chorymi, rannymi i pracownikami oraz ewakuacji mieszkańców wymagających opieki sanitarnej. Nastąpiło porozumienie, na zasadzie którego Niemcy zobowiązali się do dostarczenia środków ewakuacji 1700 chorych i rannych oraz części personelu do szpitala, który

1

T. 4966/WSK

AK
NARSZANA

KLIMCZAK NIESZANA

2 d. Rzeska

ps. "Stama"

Nazwiskone karty informacyjne.

T. 4966/WSK

AK
WARSIANA

KLIMCZAK Wiesława
z. d. Lzeska
ps. "Stawa"

- Uczestniczka Powstania Warszawskiego w
skupieniu Narwana Śródmieście-Południe
- Sanitariuszka w szpitalu Powstańcy AK
przy ul. Koszykowej.

M. Ziśka / 2019

KLIMCZAK Wiesława

B
BARBARA
CZUCHÓW

TECZKA WIĄZANA
"BEZKWASOWA" 250G

5 906099 000653